

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Egész évre 12 korona
 Negyedévre 3 korona
 Egy hónapra 1 K 20 f.
 Egyes szám ára mindenütt 4 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.Megjelenik
hétfé kivételvel mindennap.
Telefonszám 180.

Bethmann Hollweg

a kancellár ismét átbeszélt a fronton és erre a beszédre ismét keserű fogcsikorgatás lesz a felelet. Amilyen kemény és határozott volt a szó, mely a békékötés lehetőségét felkínálta, annyira energikus a legújabb üzenet. Már nincs benne kiengesztelődésre való utalás; ha ellenségeink a végsőkig akarják juttatni ezt a harcot. Németország és szövetségesei készek őket a végsőkön túl is követni.

De nem ez a hajthatatlan kijelentés az, ami a kancellár beszédéből perzselő lángként a lélekbe csap. Anglia az éhínséget hívta szövetséges társul s a nélkülözések bombáit szánta Németországra hetven millió polgárának. Ezek a nélkülözések már itt vannak, nem tagadjuk, nem rejtegetjük őket, de emelt fővel, szívből a bibliai zsoltáros király hitével és alázatával szántuk el magunkat a lemondásra. Milyen fontos, tiszta érzés ez, mennyi lenyűgöző erő és akarat van benne a nagyszerű győzelemre! Mig az angol és francia sajtó a hazugságok tengerét zúdítja a hiszékeny tömegekre, mig az ingó, kormányok új trükkök egész sorozatával ébresztgetik népeik csontjában a kocsonyásodó velőt, addig a német erő és akarat hódító nyíltsággal csap bele a kicsinyes emberi praktikák középe, mint vashámozban zuhogó mázsás kalapács: itt vagyok, igenis, nélkülözöm a béke és nyugalom áldásait, nélkülözöm a fehér kenyert, a jó falatot, a könyvet és igazi levegőmet, a békes fejlődés kulturáját, de ha már megmozgattatok és e retentó áldozatra kényszerítettetek, hát legalább lecsapok kötétek és kimorzsolom hitvány testetekből az átkozott szellemet!

Tanuljunk a kancellár beszédéből, hazafiak! Tanuljunk, mert nekünk is szűl az, nemcsak a közös ellenségnek. Nézzünk szembe a megpróbáltatásokkal és valljuk nyíltan, hogy sorsunk nehéz; annál könnyebb lesz azt elviselni. A kegyes természet jó hozzánk, ugymond a német kancellár, lesz természetünk bőven. Lesz hozzá eszünk, szívünk és akaratumk is, hogy ezt a minden méretet meghaladó, borzalmas küzdelmet a diadal teljességig folytassuk.

Már sokáig nem tarthat az esztelen vérengzés. Mindenfelől a győzelem fel. A tengerről és Verdun felől. Len az olasz földön tovább haladunk és fenn orosz földön utolsó ereje öröklődik a cár seregének. Elértünk a háboru utolsó fejezetéhez.

Höfer mai jelentése.

Budapest, június 7.

(Hivatalos.) OROSZ HARCTÉR: Volhyniában, a Putilowka felső folyásánál küzdő csapatainkat a nagy tulerőben lévő ellenség elől Lucknál visszavertük. Ezt a mozdulatot az ellenség részéről való lényeges zavarás nélkül hajtottuk végre. — Az egész északkeleti harc vonal minden más helyen véresen visszavertük az oroszokat: a Styr alsó folyásánál Raialowkától északnyugatra, a Kormin-patak mentén Berestyaninál, Sapanownál a Stripa felső folyásánál, Joslowiecnél a Dnjeszter mellett és a besszarábiai határon. — Tarnopoltól északnyugatra egyik hadosztályunk egyik helyen két, másik helyen hét ellenséges támadást vert vissza. Az ellenség Okna körül és Toporoucnál súlyos veszteségeket szenvedett. Itt rohamoszlopait ismételtelen elkeseredett kizitusában vetették vissza.

OLASZ HARCTÉR: Asziagától délnyugatra csapataink folytták Cesunánál támadásaikat és elfoglalták Busi-Bollot.

DÉKKELETI HARCTÉR: Csend uralkodik.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Vaux páncélerőd a németek kezén. — Újabb német sikerek Ypern körül.

Berlin, június 7.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Június 2-án Yperntől keletre elért sikereink kiegészítésül tegnap felsőzsiliziai és württembergi csapatok megtámadták Hoogenál az angol állásokat. A falunak még az ellenség kezén maradt részét, ugyszintén a keleten és délen csatlakozó árkokat elfoglaltuk. Ezzel Yperntől délkeletre és keletre emelkedő egész magaslati terep több mint három kilométer kiterjedésben birtokunkba jutott. Az angolok véres veszteségei súlyosak. Ezáltal is csak kevés számú foglyot ejthettünk. — Este a Maas nyugati partján jelentékeny francia erők heves tüzéségi előkészítés után háromszor megismételték támadásukat vonalaink ellen a Caurrette-magaslaton. Az ellenséget visszavertük és az állások kivétel nélkül kezünkben vannak. — A keleti parton június 2-án kezdődött kemény harcok a Caillette-erő és Damloup között további sikerrel jártak. — Ma éjjel óta a Vaux páncélerőd minden része kezünkben van. Az erődöt már június 2-án foglalta el rohammal a baderlorni gyalogsági ezred első százada Ratzkow hadnagy vezetése alatt, kit ebben a huszadik tartalék zász-zászlóalj első századának utászi Ruberg tartalékos hadnagy vezetésével hathatósan támogattak. A rohamozókat a kiváló csapatok két másik része követte. Ezt eddig azért nem hoztuk nyilvánosságra, mert a hozzáférhetetlen földalatti helyiségekben a francia védősereg maradványai még tartották magukat. Ezek a csapatok már megadták magukat, minek folytán a tegnapi kísérletek alkalmával beszállított foglyokkal együtt több mint 700 sebesületlen foglyot ejtettünk, nagymennyiségű ágyut, géppuskát és aknavetőt zsákmányoltunk. Az erőd mindkét oldalán lévő lejtőknek és a Damloup-falutól délnyugatra emelkedő hegyhátnak birtokáért vívott harcok is diadalmasan értek véget. Az ellenség az utolsó napokban kétségbeesett erőszítéseket tett, hogy az erőd és az ehhez csatlakozó állások elvesztését elhárítsa. Valamennyi ellentámadásai legsúlyosabb veszteségei mellett meghiusultak. A baderlorni, westfali és lippei osztagokon kívül a keletporoszoknak is alkalmuk volt ezekben a harcokban különösen kitüntetni. A császár ő Felsege Ratzkow hadnagynak a „Pour le merite“-rendjelet adományozta.

KELETI és BALKÁN HARCTÉR: A német csapatoknak helyzete változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

Diszközgyűlés ünnepli Mathkovits Béla főispánt.

Amint jelentettük Ujvidék polgársága meleg ovációban készült részesíteni Mathkovits Béla főispánt abból az alkalomból, hogy a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A diszközgyűlésre, amelyet pünkösd vasárnapjára tűztek, Profuma Béla polgármester a következő meghívót bocsájtotta ki:

Meghívó.

Ujvidék szabad királyi város törvényhatósági bizottsága városunk nagyérdemű főispánját, mteházi Mathkovits Béla úr Oméltóságát, a Lipót-rend lovagkeresztjével történt legfelsőbb kintetése alkalmából, folyó évi június hó 11-én, pünkösd vasárnapján, délelőtt fél 12 órakor, a város-háza nagy tanácskozási termében megtartandó rendkívül diszközgyűlésen, hatóságok, intézetek, testületek, egyletek bevonásával, ünneppélyesen üdvözölni óhajtja. Ezen diszközgyűlésre a bizottsági tag Urat tisztelettel meghívom. Polgármester.

A diszközgyűlésen nem csak a bizottság tagjai vesznek részt, de Ujvidék minden hatósága minden intézet, testülete és egylete képviselteti magát. A testületek a közgyűlés után küldöttségileg fejezik ki üdvözlésüket a főispán előtt. Az ünneplés részleteinek megbeszélésére péntekre a polgármester értekezletet hívott egybe. A testületekhez a polnár-mester a következő átiratot intézte:

Városunk nagyérdemű, közszere-
tetben álló főispánjának legfelsőbb
kintetése alkalmából ünneppélyes
üdvözlése céljából folyó évi június hó
11-én délelőtt 12 órakor a város-
háza megtartandó törvényhatósági
bizottsági rendkívüli

DISZKÖZGYŰLÉSRE

van szerencsém nagybecsült Cime-
det tisztelettel meghívni és felkérni,
hogy azon küldöttségileg megjelenni
és ez irányú beces elhatározását, a
küldöttség vezetője és tagjai nevei-
nek (számának) szives sürög közlése
mellett, tudomásomra juttatni méltöz-
tassék.

Küldöttségük igen tisztelt vezetőjét
pedig legyen szabad arra kérni, hogy
a nélem folyó hó 9-én, pénteken, dél-
előtt 11 órakor a város-házán tartandó
szűkebbkörű megbeszélésen okvetlenül
részt venni sziveskedjék, mert ezen a
megbeszélésen óhajtjuk megállapítani
azt, hogy a diszközgyűlés befejeztével
mily csoportokba osztva jelenek meg
az egyes tisztelegni óhajtó testületek
a főispán ur Oméltósága előtt.

Ujvidék, 1916. június 6.

Kiváló tisztelettel
PROFUMA BELA
polgármester.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Hosszu szünet után ma újból összeült az országgyűlés, amelyet *Beöthy Pál* házelnök tartalmas, gyújtó beszéddel nyitott meg. Ciszfoglalta a háború legutóbbi hónapjainak nagyobb eseményeit. Megemlékezik seregeink és a szövetségesek diadalairól. Indítványára a Ház a királyhoz hódoló táviratot intéz és táviratilag üdvözi a trónörökös, Frigyes és Jenő főhercegeket.

Teleszky János pénzügyminiszter az indennitásról, a horvát pénzügyi egyezményről és a közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről terjeszt be javaslatot. Több kisebb javaslatot nyújtanak be báró *Ghiliányi Imre* földmívelésügyi miniszter báró *Harkányi János* kereskedelemügyi miniszter és *Sándor János* belügyminiszter.

Gróf *Tisza István* miniszterelnök bejelentette, hogy az adójavaslatokat a kormány előreláthatólag a hét folyamán terjeszti a Ház elé. A Ház az indennitás és a horvát pénzügyi egyezmény tárgyalását jövő héten szerdán megkezdheti.

Az adójavaslatok tárgyalása csak a Ház egy nem egészen rövid szünetelés után történhetik. A mi az ülések ökonómiajait illeti: a kormány a mezőgazdasági munkaidőre való tekintettel, *napi 8 óras üléseket javasol*, még pedig hetenkint háromszor, legfeljebb négyszer. (Helyeslés.)

Polónyi Géza felszólalása után az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ülését délután 4 órakor nyitotta meg báró *Jósika Sámuel* elnök. Hosszabb megnyitó beszédében méltatja csapataink hősiességét és diadalmait. Indítványozta, hogy a trónörökösnek, *Frigyes és Jenő* főhercegeknek, valamint a tengeri győzelem alkalmából *Kämpf* német birodalmi gyűlés elnökének üdvözlő táviratot küldjön a főrendiház. Az elnöki bejelentések során meghatott szavakban parentálja el *Görgei Arturt*.

A főrendiház legközelebbi ülését szombat délután négy órakor tartja meg.

7220 angol veszett el a tengeri csatában.

Rotterdam, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A Daily News szerint a skageraki tengeri ütközetben 7220 angol tengerész veszett oda.

Berlin, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A *Wolff-ügynökség* jelenti, hogy a németek 177 angol tengerészt mentettek ki a skageraki tengeri ütközetben.

London, június 7.

Magyar Távirati Iroda.

Az admirális közli, hogy 333 tiszt vesztette életét a skageraki csatában és 24 tiszt megszebesült. A megmentettek száma 41.

Bolgár hivatalos jelentés.

Szofia, június 7.

A bolgár vezérkar június 5-én a következő jelentést adta ki:

A macedóniai arcvonalon nem volt különösen fontos esemény. Az operációk a bolgár és ellenséges járőrök kölcsönös összeütközésére és időnkénti ágyuzására szorítkoznak.

Június 3-án tüzérségünk két ellenséges századot Popovo falutól északra és a Doiran-tótól keletre szétszórta és gyors visszavonulásra kényszerített. Két másik századot arra kényszerítettünk, hogy a Gornij-Poroj falutól északkeletre levő 570-es magaslaton a sáncmunkálatokat beszüntesse és az említett faluba meneküljön. Ugyanaznap ellenséges repülők Doiran városára és Jorgancik, valamint Mikolic falvakra bombákat dobtak, anélkül azonban, hogy bármily eredményt értek volna el.

Június 4-én egyik járőrünk a Doiran-tó felé elfogott egy francia őrjáratot, melyet egy tiszthelyettes vezetett. Megjegyzendő, hogy az ellenség újabb időben járőreit görög vagy török egyenruhába bujtatta.

Hötzendorfi Conrád a békéről.

Budapest, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A sajtózállásról jelenti a Pester Lloyd tudósítója: Hötzendorfi Conrád vezérkari főnök fogadta az Aftonbladet svéd lap tudósítóját és a többek között a következőket mondotta:

— A béke az a kérdés, amelyben a döntést átengedem az ellenségnek. Folytassák, ameddig kedvük van. Ön látta, hogy minden frontunkon nem éheznek a katonáink és van municiónk bőven. Két évig kibírtuk és az elmúlt két év volt a súlyos. Most már bizalommal és nyugalommal nézünk a jövőbe. Kitarunk és minket sem legyőzni, sem kiéheztetni nem lehet.

Német torpedó sülyesztette el Kitchener hajóját.

Hága, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Hivatalosan jelentik: A Hampshire elsüllyesztésekor erős északnyugati szél fújt. A robbanás után lebecsajtották a hajó 4 mentőcsónakját. Torpedózuzók és üldözők átvizsgálták a vizet, de csak néhány hullát és egy üres mentőcsónakot találtak. Bizonyos, hogy a hajóról senki sem menekült meg. Valószínűnek látszik, hogy a Hampshiret egy német torpedónaszád torpedója sülyesztette el.

Olasz hivatalos jelentés.

Lugano, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A *Lagarina* völgyben a szokásos tüzerharcokon kívül az ellenség rajtaütéssel megtámadta állásainkat, amíg az ellenséges főerők Corni Lugna ellen támadtak. A támadási kísérleteket az

ellenség súlyos veszteségével visszavertük. A *Posina-Ascio* szakaszon az ellenség újabb erőfeszítéseket tesz. A Cenci szakaszon június 3-án túlerőben levő ellenség elől kiirtított állásainkat és csapatainkat hátrább kiépített állásokba vontuk vissza. A Cencő nyugati lejtője birtokunkba van.

Tizenhat sorban támadnak az oroszok Csernovitznál.

Budapest, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Csernovitzból jelentik a Pester Lloydnak: A tegnapi napon megfokozódott a harc a besszarábiai fronton. Az oroszok heves támadásokat intéztek, melyeket tüzérségi előkészítés előzött meg. Dobrouncótól a Dnyeszterig erős tüzérségi tüzet indítottak állásaink ellen. Az ágyutüz este 8 órától 10 óráig tetőpontját érte és pergőtűzzé fokozódott. Több részen heves gyalogsági támadásba mentek át. Az oroszok tizenhatos sorban nyomultak előre, de csapataink vitélül visszaverték az összes támadásokat. Az utolsó négy héten az oroszok a Kaukázusból hoztak ide csapatokat, ágyút és municiót.

A franciák Vaux elestéről.

Geni, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A francia lapok természetesen már vigasztalják a franciákat *Vaux* elvesztéséért. A lapok azt írják, hogy *Vaux* páncélerőd teljes romhalmazzal és katonailag a birtoka nem bír jelentőséggel.

A lucki visszavonulás.

Budapest, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A Pester Lloyd haditudósítója jelenti a sajtózállásról: Az orosz fronton tovább zajlanak a harcok, amelyek három szakaszra oszthatók. A déli részen, amely a Dnyeszterig terjed az oroszok nem tudtak sikert elérni és az összes támadásokat visszaverték. A középső szakaszon különösen a *Stripánál* és *Tarnopolnál* folytak elkeseredett harcok. Gróf *Bothmer* tábornok hadserege az oroszoknak hétszer egymásután megkísérelt támadását verte vissza. Végül a harmadik: az északi szakasz, amely a *Putilovkánál* Luck és *Rovnó* közti uttal párhuzamosan halad a túlerőben levő ellenség elől az erősen kiépített hátsó állásba vontuk vissza. A frontank itt, amely *Olykától* *Blinov* felé halad, most hátrább került oda, ahol a tavaszi offenzíva befejezése után állottunk. Természetes, hogy eddigi állásunk meg erősítése következtében az ellenség kezére némi hadianyag jutott.

Kitchener diplomáciai megbízással a svéd és dán királyokhoz készült.

Kopenhága, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Lord Kitchener július második felére várta Kopenhágába és Stockholmba. Már bejelentették Kitchener, hogy az angol király sajátkezü levélét fogja elvinni a svéd és dán királyoknak.

Páris gyászolja Kitchener.

Genf, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Párisban Kitchener halálát nagy megdöbbenéssel fogadták. A házakra gyászlobogókat tűztek ki.

Boirány az olasz parlamentben.

Lugano, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Az olasz kamara tegnapi ülésén újabb botrány tört ki. Egy intervenció szocialista képviselő az elnök beszéde közben a következőket mondotta:

— Népünknek becsület jár, mert mások hibájából szenved.

Az újságíró-karzatról valaki a szocialistákra támadt:

— Osztrákok!
Erre kitört a vihar úgy, hogy az ülést félbe kellett szakítani.

Az antán blokálja Görögországban.

Bern, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A *Secoló* jelenti *Szalónikiból*: Az antánt elrendelte a görög partvidék blokádját.

Ostromállapot Görögországban.

Stockholm, június 7.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Péttervárra érkezett hírek szerint Görögországban kihirdetik az ostromállapotot és Venizelosz a párhiveivel együtt letartóztatják.

Itélt a tábla a szenttamási szvecsár résztvevői felett.

Az Ujvideki Hirlap a február huszonhatodik törvényszéki tárgyalással kapcsolatban, de azt megelőzőleg is részletes tudósítást közölt a baccszenttamási „szvecsár”-on történekről, majd április elején a szegedi ítélőtábla megtartott főtárgyalást ismertették, amelyet a bizonyítás kiegészítése céljából június hatodikára halasztották. A szegedi ítélőtábla kedden kezdte meg a nagy port felvert bűnyű tárgyalását. A szenttamási urak duhaj kedvének híre annak idején, *Fernbach* Károly képviselő útján — ininterpelláció formájában az országgyűlés elé került.

Az ügy előzményei ismeretese: a szegedi kir. ügyészség ítélettel és királyi írásért vétségével vádolta *Zagoricza* Velykó postamester, dr. *Zagoricza* Iván ügyvédet, *Ivanits* Izidor községi jegyzőt, *Vucskov* Lázár plébánost, *Manojlovits* Márk mérnököt és *Gavanszky* István földbírtokost.

Este nyolc órakor kezdődött a vacsora. Tizenegy órakor eljött a jegyzőért egy orosz fogoly lámpással. A muszkát a házba tartották, sőt még felhívták a szobába a postamester házában lévő két orosz foglyot is. A vád szerint az orosz foglyokat ölelgették. *Vucskov* plébános felhívására poharat ürítettek az orosz cár egészségére és az orosz hadseregére, erre a társaság valamennyi tagja koccintott az orosz foglyokkal, hangosan zsvivóztak. Ezután a vád szerint a társaság a foglyokkal együtt az orosz himnusz is elénekelt. Dr. *Zagoricza* ügyvéd menetelést és testgyakorlást is vezényelt az orosz foglyoknak.

A szegedi törvényszék február 26-án ítélkezett ebben az ügyben. A vádlottak tagadták a bűncselekmény elkövetését.

A törvény-szék mind a hat vádlottat bűnösnek találta és *Vucskov* Lázárt két évi börtön és 1200 koron pénzbüntetésre, két évi hivatalvesztésre, dr. *Zagoricza* Ivánt, *Zagoricza* Velykót, *Manojlovics* Márkot és *Ivanics* Izidort egy-egy évi börtönre és 600—600 korona pénzbüntetésre; *Gavanszky* Istvánt hét havi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre, egy-egy évi hivatalvesztésre; *Gavanszky* Istvánt hét havi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre, egy-egy évi hivatalvesztésre ítélte. Az ügyész a *Gavanszky* Istvánra kiszabott büntetésben megnyugodott, a vádlottak mindnyájan fellebbeztek.

Március harmincadikán tárgyalta a fellebbezéseiket a szegedi ítélőtábla. A bíróság a bizonyítás kiegészítését rendelte el, amennyiben *Iffy* Veron, *Bellák* Katalin és *Maletin* Apollonia tanak utóból kifogás hallgatni, mert több ízben tett vallomásaikban igen sok az ellentét; *Görög* Istvánt az egész cselekményre, de különösen *Gavanszky* István közreműködésének körülményeire fogják kihallgatni, *Bukur* K. törvényszéki tolmácsot meg fogja hallgatni azt illetőleg, hogy tudnak-e a tanak szerbül?

A keddi főtárgyaláson *Ring-*

hoffer Lajos táblai tanácselnök elnökölt. A vádhatóságot dr. *Hubay* László ügyész képviselte, a két *Zagoricát* és *Ivanicsot* dr. *Vázsonyi* Vilmos, *Gavanszkyt* dr. *Szlezák* Lajos országgyűlési képviselő, *Vucskovot* és *Manojlovicsot* dr. *Kószo* István védte.

Elsőnek a bíróság *Bokur* K. Dragomir törvényszéki szerb tolmácsot hallgatta ki, aki előbb a szakértői esküt tette le és akinek véleménye szerint a tanak közül *Iffy* Verona jól beszél szerbül, *Bellák* Katalin azonban nem érti a szerb nyelvet.

Iffy Verona cselédleány látta, hogy *Manojlovits* és *Ivanits* ölelkeztek az orosz foglyokkal, *Vucskov* plébános felköszöntőt mondott az orosz cár és az orosz hadsereg egészségére, amire aztán valamennyien koccintottak.

Bellák Katalin cselédleány a folyosóról látta, hogy *Manojlovits* ölelkezett az orosz foglyokkal, *Kiszaladt* a konyhába és a cselédekét szólította, hogy nézzenek, mi történik benn.

Bencze Istvánné napszámosnő szintén látta, hogy a szobában ölelgették az orosz foglyokat, hallotta, amint éltették az orosz cárt és az orosz hadsereget. *Gavanszky* ittasabb volt mint a társaság többi tagja. Tanu látta, mikor *Ivanits* jegyző koccintott az orosz foglyokkal, megvergette az egyiknek a vállát és azt mondta neki: „Édes fiam.”

Majd kihallgatták *Görög* István posta-kiadót, aki a törvényszéken nem lett kihallgatva. Elmondta, hogy este tizenegy óra után fölköltötték, nézte meg, mi történik a postamesterknél. Látta, hogy *Zagoricza* Iván dr. gyakorlatoztatta az orosz foglyokat. *Vucskov* plébános felköszöntötte az orosz cárt és hadseregét, az egész társaság koccintott vele. A cigányok magyar nótákat játszottak, Közben értesítette az esetről a csendőrséget. *Gavanszky*, a tanu szerint holt részeg volt, nem is volt a szobában amikor koccintottak. Az udvaron feküdt egy padon, vízeshordóba csingótt feje.

Ezután *Hubay* László dr. ügyész kérte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalás elnapolását. Az ügyész kérte *Georgievits* István bécsi, jelenleg pozsonyi lakos megidézését, aki vallomást tehet arról, hogy Szenttamáson még a vádbeli cselekmény elkövetése előtt a jegyző és a postamester egy hajnalon zenezóval vonultak végig az utcán, éltették az orosz cárt és az orosz hadsereget.

Dr. *Vázsonyi* Vilmos védő nem emel kifogást *Georgievits* kihallgatása ellen, de utal arra, hogy *Georgievits* megjelent dr. *Bródy* országgyűlési képviselőnél és előadta, hogy őt erre a tárgyalásra megidézték, szeretné tudni, hogy mit kell vallani. *Georgievits* — mondta a védő — különben sem megbízható, előéletét a budapesti államrendőrségen tartják nyilván. Kérte a szvecsáron résztvevő cigányzenészek kihallgatását.

Vázsonyi leleplezése kínos fel-tűnést keltett.

Dr. *Szlezák* Lajos védő előadja, hogy *Georgievits* rovott multu egyén, akinek tíz évre visszamenőleg nem volt becsületesség foglalkozása. A bizonyítás kiegészítését ellenzi.

Dr. *Kószo* István csatlakozott *Vázsonyi* indítványához.

Az ítélőtábla az összes előterjesztéseket elutasította.

Ezután a pörbeszédre került a sor. *Hubay* László dr. ügyész a bizonyítás alapján kérte a bűnösség kimondásának helybenhagyását és a vádlottak büntetésének fölemelését.

Vázsonyi Vilmos dr. védőbeszédében rámutatott a vád erőszakoltságára. Valamennyi vádlott nemzetiségi gyűlöletre való ítélettel van vádolva, Kitértek fel és ki ellen? Csak ők voltak a vacsorán, ők pedig valamennyien vádlottak. Így tehát legfőbb csak önmagukat ítélték. Ehhez pedig mindenkinek joga van.

— Mi ítéltük az ország nemzetiségét, — mondta a védő — hogy cselédi pletykák alapján idehurcolunk intakt jellemű vezetőfériákat.

Az elnök közbeszólása itt megakasztotta a védőbeszédet. *Vázsonyi* azt is fölemlítette, hogy *Ivanits* jegyző száztizezer koronát jegyzett hadikölcsönre. Ez nem üzlet, hanem hazafiság, mert ezzel támogatja hadseregünket. Csak egy örültről lehetne föltételezni, hogy hadikölcsönbe fekteti a vagyonát és aztán imádkozik az ellenség győzelméért, hogy — vesszen el a pénze. Az ítélet szándékot képtelenség föltételezni a vádlottakról. A királyi írásért vádja sem állhat meg jogilag.

Vázsonyi beszédének végeztével déli egy óra után az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggesztette.

A délutáni tárgyalás megnyitása után dr. *Szlezák* Lajos tartotta meg védőbeszédét. Előrebocsátotta, hogy az az ítélet, amely elé a vádlottak aggodalommal és reménységgel néznek, valóban sorsdöntő lesz rájuk nézve. Ha ez az ítélet marasztaló lesz, ez érthetetlen és megdöbbentő cáfolata lesz vádlottak eddigi előéletének, kiknek legnagyobb része évtizedekre terjedő közpályájukon nemcsak lojális, de hazafias magatartással érdemelték ki azokat a felelősségtől eredő hivatalos elismeréseket, melyeket azok a mai időkben bizonyára nem könnyű hivatali és erkölcsi felelősségük tudatában adtak ki vádlottak javára e perben.

Ha ő mint *Gavanszky* István védője mégis rövidebbre fogja védői előterjesztését, teszi ezt azért, mert védenének perbeli helyzete egészen exceptionális és mert védőtársa: *Vázsonyi* Vilmos a per bizonyító anyagáról és annak jogi megítéléséről már terjedelmesen nyilatkozott.

Kizártnak tartja, hogy az ítélet vádja valamennyi vádlott terhére megállapíttassék. Ítélet csak az lehet, aki a törvényben előírt módon valamely gyűlekezetet vagy másik nemzetiség elleni gyűlöletre felhívta. De ha a gyűlekezeti tagjai reagálnak az ítéletre, ha az ítélet bennök szenvedélye-

ket, vagy hazafiatlan expectoriációkat vált ki, akkor ők nem minősíthetők ítéletnek, mert az ő cselekményeik csak az ítéletnek eredményei. Ha az ügyészi vádindítvány szerint a gyűlekezeti minden tagja az inkriminált exclamationok miatt mint ítélet elítélhetné, akkor eltűnne a gyűlekezeti és e circulus viciosusban elveszne az ítélet büntényfogalmához megkívánt eme alkotó tényelem.

Az ítélet vádja tehát csak egy vádlottra nézve állhat meg, de nem a gyűlekezeti minden tagjára, kiket az ítélet beszéd esetleg magukkal ragadott és ennek egy poharkocintásban vagy éljenzében kifejezést adtak.

De felmentendő védené azért is, mert egyetlen tanu sem tett határozott vallomást arra nézve, hogy a kritikus felköszöntő idejében védené tényleg jelen volt-e a szobában, sőt ellenkezőleg azt vallották valamennyien, hogy védené meglehetősen ittas állapotban folyton ki-bejárt a szobába, *Görög* István tanu pedig eskü alatt határozottan vallotta, hogy a felköszöntő idejében védené nem volt a szobában.

Ezek mellett szinte lényegtelen, hogy valamennyi tanu vallomása szerint védené már a felköszöntőt megelőzőleg 2—3 órával teljesen ittas volt.

Lehet-e komolyan állítani, hogy egy teljesen ittas fiatalember groteszk dűledezésével és komikus zagyva beszédével valakit gyűlöletre tud igaztani?

Kéri védené teljes felmentését.

Dr. *Szlezák* Lajos eme nagyhatású védőbeszéde után, melynek sikerét legjobban igazolja az, hogy az ítéletre vonatkozó jogi fejtegetéseit a tábla, ítéletének indoklásában ugyszólván szöszterint átvette, — dr. *Kószo* István csatlakozott védőtársainak előterjesztéséhez, mire a bíróság az ítélet kihirdetését szerdán délelőtt 11 órára tűzte ki.

Szerdán délelőtt fél 12 órakor nyitotta meg az elnök a tárgyalást és kihirdette az ítéletet. *Vucskov* Lázár 2 évi börtön, 1200 kor. pénzbüntetését a tábla is helybenhagyta, — *Zagoricza* Velykó, dr. *Zagoricza* Iván, *Manojlovics* Márkó és *Ivanics* Izidor büntetését egyenként 4 havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre és politikai jogaiknak felfüggesztésére ítélte. Ellenben *Gavanszky* Istvánt felmentette.

APOLLO

f. évi Junius 7. és 8-án.

Szerda és csütörtök.

A család szégyene

drama 3 felv.

A vörös pecsét

szánzációs attrakció 2 felv.

HIREK.

Miniszterek kitüntetése. Budapesti tudósítónk táviratozza: A király báró *Haza* Samu honvédelmi- és *Teleszky* János pénzügyminisztert a Lipót-rend nagykeresztjével, *Jankovich* Béla kultusz-, *Balogh* Jenő igazságügyi-, báró *Harkányi* János kereskedelemügyi- és báró *Ghillány* Imre földmívelésügyi minisztert a Vas-korona-rend első osztályával tüntette ki.

A függetlenségi párt a hosszú lejáratu kiegyezés ellen. Budapesti tudósítónk táviratozza: A függetlenségi párt értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy küzdeni fog a hosszú lejáratu kiegyezés ellen. A párt az egyedüli megoldást a provizórium-ban látja.

Letartóztattak egy volt olasz államtitkárt. Luganóból táviratozzák: *Cortesa* volt olasz államtitkár, egyetemi tanár, aki a 8. ezrednél teljesített katonai szolgálatot, letartóztatták. Azzal vádolják, hogy fontos katonai iratok sikkadtak el a kezén.

A Dalárda választmányi ülése. Az ujvidéki Dalárda ma d. u. 6 órákor a főispán ünnepi díszközgyűlés ügyében a Magyar Casinóban *Szabó* Imre törv. bír. elnökletével választmányi ülést tart.

Az ujvidéki kalapos-céh ládája. A következő sorok közlésére kérték fel lapunkat: Dr. *Márkus* Demeter ügyvéd az ujvidéki tanonc iskolának a volt ujvidéki kalapos-céh ládáját, továbbá a céhnek 1832. évben jóváhagyott alapszabályainak eredeti példányát, 4 drb. más okmányt és a céhnek pecsétlenyomatát ajándékozta. Fogadjon ezen szép ajándékért hálás köszönetemet. *Krompasky* Ignác igazgató.

Adományozás. *Pekló* Béla ipartestületi elnök az ipartestület részéről 80 koronát adományozott szorgalmas és jó magaviseletű tanoncok jutalmazására. *Krompasky* Ignác igazgató ezuton fejezi ki a tantestület hálás köszönetét a nemes adományért.

Az U. T. K. és a városi díszközgyűlés. *Szabó* Imre törv. bír., az U. T. K. elnöke ezuton is meghívja a választmányi tagjait a ma este 8 órákor az Elitben tartandó választmányi ülésre, egyben felkéri az egyesület tagjait, hogy vasárnap d. e. 11 órákor ugyancsak az Elitben minél tömegesebben gyűljenek egybe, hogy a főispánnál tisztelgő küldöttség impozáns legyen.

Öt évi fegyházra ítélték egy osztrák tartományi képviselőt. Klagenfurtból táviratozzák: *Grabeman* Ferenc szloven klerikális képviselőt katonai érdek ellen elkövetett bűntettért öt évi fegyházra ítélték.

Nyomatványokat

legizlesebb kivitelben és béke-árban készít az UJVIDÉKI HIRLAP nyomda.

Okirathamisítások az ujvidéki vasútállomáson.

A közhivatalnoki nyomoruság, a szellemi munka silány díjazása, a mely ma a mindennapi kenyérre sem elegendő, hatásában odavezet, hogy az intelligens ember is megelégedkezik magáról, és olyan eszközökhöz nyul, melyek azután a büntető törvény szigorát vonják maguk után.

A nyomorgó közhivatalnokoknak egy ilyen tipikus alakja állt ma az ujvidéki kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Végzett 4 real osztályt és az első középső kereskedelmi, ma 35 éves mult. Két évvel ezelőt lépett a Máv. szolgálatába mint díjnok 2 K 40 fillér napidíj mellett, ezt legutóbb felemelték 2 korona 60 fillérre. Ha ez az ember 2 kor. 60 fillérből nem tudott megélni, ha az az ember a törvényben tiltott eszközökhöz nyult, ha ez az ember, hogy meglegyen betevő falatja, okirathamisításra vetemedett meg tudjuk érteni minden ilyen bűncselekmény mozgató rugóját. Ez végtelenül szomorú kép!

A mult hó elején az ujvidéki állomásfőnökség feljelentést tett *Prohászka* Árpád díjnok ellen azért, mert több fizetési utalványra ráhamisította a főnök nevét és az így hamisított okmányok alapján a fizető pénztárnál kisebb-nagyobb összegeket vett fel. A szabadkai üzletvezetőség kimutatása szerint *Prohászka* az ilyen okirathamisítást 1915 július havától kezdve üzte és összesen 85 utalvánnyal 3232 kor. 85 fillérral károsította meg a magyar államvasutakat. A feljelentésre *Vesei* Elek, főkapitány *Prohászka* Árpádot nyomban letartóztatta és azóta vizsgálati fogsgáiban ül.

Ma tárgyalta ezt a bűnesetet az ujvidéki kir. törvényszék.

Prohászka Árpád kihallgatása során előadta, hogy azelőtt a munkásbiztosító pénztárnál volt alkalmazásban, ahol jó fizetése volt, de az ott bekövetkezett rendszerváltozás folytán távoznia kellett és így kénytelen volt beállani díjnoknak a vasúthoz előbb 2 K 40 f. majd 2 K 60 fill. napidíj mellett.

A vasutnál kezdettől fogva a munkások bérének elszámolását végezte olyképen, hogy kiállította a fizetési jegyzéket, arra rányomta a pecsétet, a főnökkel aláíratta és azután felvette a pénzt, amivel a munkásokat kifizette. Így jutott egyszer arra a gondolatra, hogy oly módon szerezhette pénzt, ha kiállítja az utalványt olyan munkások részére, akik már nincsenek szolgálatban odahamisítja a főnök nevét, és a pénztárnál felveszi a pénzt. Meg is tette ezt és pedig szerinte első ízben a mult év karácsonya előtt, és azóta igen sokszor mindig 20—50 koronás összegekről. Egy hivatalvizsgálatnál egyszer rájöttek kisebb-nagyobb összegek hiányára s így fedezték fel az okirathamisításokat.

Védelmére azt mondta *Prohászka*, hogy 2 K 60 fillérből nem tudott megélni, két gyermekét is el kellett tartania, tehát

nyomorgott s kénytelen volt ilyen eszközökhöz nyulni.

A bíróság bűnösnek mondta ki *Prohászka* Árpádot 85 rendbeli közokirathamisítás büntetében és ezért öt az enyhítő szakasz alkalmazásával egy évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott. — A vádlott az ítélet kihirdetése után azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az ügyész engedné meg neki, miután az ő felmentését meg fogják vonni — büntetésének kitöltése előtt katonai frontszolgálatra önként jelentkezeshessék. Az ügyesség a kérelem felett határozni fog.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szög 60 fill. Minden további 10 szög 60 fill. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelzés levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

6 kulcsot talált egy kis leány a Bogdan-utcában. A jogos tulajdonos a hősök szobrára teljesítendő adomány ellenében kiadóhivatalunkban atveheti a kulcsokat.

G. Szerető szívem minden érzésével köszönmőn boidogit, hirasátat. E.

Egy használt jó, zongorát veszek. Bővebbet Temerini utca 53. szám.

Urilakás kiadó azonnal emeleti sarkok erkéllyel 3 utcai, szoba, 1 előszoba konyha, kamra, fűrdőszoba. Temerini-utca 6.

Vizsgázott fűtő, cséplésre ajánkozik hosszabb időre. Jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Cim a kiadóban.

STROMMER-féle műhely helyisége Augustus 1-re kiadó. Érdeklődők forduljanak Pollák Sim. és Rösler céghez.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik drága halottunk

Spiller Ferenc

temetése alkalmából részvételi-keztetést kérték ki és azoknak, akik a temetésen megjelentek, külön-külön nem mondhatunk köszönetet, azért ezuton fejezzük ki őszintén érzett hálás köszönetünket.

A mélyen sújtott

Spiller család.

Ministeri rendelet szerint árusítható

nyersperocid

35—38% K 132 — nagyobb vételnél. Egy kilogram rézgálicnak három kilogram nyersperocid felel meg.

Azonnal szállítanak:

Csellkovits testvér ek Ujvidék.

Petőfi utca 47 sz. ház

Julius 1-ére esetleg azonnal bérbe adandó vagy eladó. Bővebbet

Stevánovits R. Milán zörgondnoknál

Dr. Adamovich István ügyvédi irodájában.

Egy ügyes segéd,

aki a német, magyar, román és szerb nyelven jártas jó fizetéssel házamban azonnal felvételt nyer. — Ajánlatok Probst István Fia áruházához Torontálszécsányba intézendők.

NYERSPEROCID

garantált 35—38% . a K 180.— Egy kilogram rézgálicnak három kilo nyersperocid felel meg. Prima Mayunga Raffia a K 675 — Hadifogolymentők részére örlött, vegyített igen zamatos kávékeverék K 360.— Legfinomabb tea kilója K 18—

Azonnal szállítanak:
SCHWARZ és TAUBER
nagykereskedők
: Nagykanizsa. :

Csomagoló SPÁRGA

aetznatron, gyufa és cipőfénymaz minden mennyiségben kapható

Schreiber Ármín cégnél Zemun.

Hatos honvédek.

Dicső hős hatos honvédek ragyogó vitézségének meghatározó színekkélettel története.

Irta: TIMÁR LÁSZLÓ, honvédhadnagy.

Kapható az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

Ára 40 fillér, postai szállítással 50 fillér.